

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010808
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2322010808.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 24.08.2022, č. k. 31T/52/2022-233, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. októbra.2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 24.08.2022, sp. zn. 31T/52/2022, bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, na tom skutkovom základe, že

dňa 23.02.2022 na presne nezistenom mieste v presne nezistenom čase, najneskôr však do 21.12 hod. si zadovážil od nezistenej osoby a následne na Hlavnej ulici v obci Neded pri PD QUEEN neoprávnené držal pri sebe jeden kus plastového vrečka s tlakovým uzáverom, obsahujúce ružovo-hnedý kryštalický materiál s hmotnosťou 2 079 mg, ktorý obsahoval účinnú látku metamfetamín a toto množstvo možno považovať za minimálne 21 obvykle jednorazových dávok drogy na použitie, s priemernou koncentráciou 40,6 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 844 mg absolútneho metamfetamínu, o hodnote 124,74 €, jeden kus zatavenej zrezanej plastovej injekčnej striekačky s modrým piestikom, obsahujúca ružovo-hnedý kryštalický materiál s hmotnosťou 377 mg, ktorý obsahoval účinnú látku metamfetamín a toto množstvo možno považovať za minimálne 4 obvykle jednorazové dávky drogy na použitie, s priemernou koncentráciou 44,9 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 169 mg absolútneho metamfetamínu, o hodnote minimálne 22,62 €, jeden kus malej sklenej fľašky uzatvorenej kovovým skrutkovacím uzáverom, obsahujúca konope s hmotnosťou 137 mg, s koncentráciou tetrahydrokanabinolu 8,2 % hmotnostných, obsahujúce 11 mg THC, o hodnote 1,37 € a toto množstvo možno považovať za jednu obvykle jednorazovú dávku drogy na použitie, následne dňa 14.04.2022 v čase o 15.30 hod vo Vlčanoch, približne 500 m pred časťou obce Vlčany – Somola, v motorovom vozidle mal pri sebe 1 ks plastovej uzatvárateľnej nádoby zelenej farby s obsahom zelenej sušenej rastliny, pričom bolo zistené, že uvedená nádoba zelenej farby obsahovala rastlinný materiál konope (Cannabis) s celkovou hmotnosťou 1 656 mg s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 14,8 % hmotnostných, čo predstavuje minimálne 4 obvykle jednorazové dávky drogy na použitie o hodnote minimálne 16,56 €, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis (konopa) sú

zaradené v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) je zaradený v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny psychotropných látok, pričom bol za taký čin už odsúdený rozsudkom Okresného súdu Komárno, spisová značka 1T/10/19, zo dňa 07.03.2019, s právoplatnosťou dňa 07.03.2019, za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.

Za túto trestnú činnosť uložil okresný súd obžalovanému:

Podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3 a § 39 ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) a § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona ukladá ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, počas trvania ochranného dohľadu ukladá obmedzenia a povinnosti:

zákaz užívania omamných a psychotropných látok (drog) a narábania s nimi,

príkaz zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

Okresný súd napadnutý rozsudok odôvodnil v rozsahu č.l. 233-235 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a na všetky otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku odpovedal kladne. Prokurátor nemal k vyhláseniu výhrady a navrhol ho prijať. Súd prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, a vykonal dokazovanie ohľadne trestu a ochranných opatrení.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery okresný súd predovšetkým prihliadal najmä na postoj obžalovaného k trestnej činnosti, ku ktorej sa priznal, ako aj jej závažnosti, keď akurát prechovával u seba drogy v celkovej hodnote 165,29 € a o hmotnosti 4,249 g (približne hmotnosť listu papiera A4 – pozn. sudca), a uložil mu trest mimoriadne znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov. Okresný súd nevzhliadol dôvody na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, keďže preukázané okolnosti prípadu ani pomery obžalovaného nie sú natoľko mimoriadne, aby to odôvodňovali, najmä s poukazom na recidívu obžalovaného v tejto trestnej činnosti.

Hoci obžalovaný spáchal obzvlášť závažný zločin a mal byť v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia, okresný súd so zreteľom na uvedenú závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatela mal za to, že jeho náprava bude lepšie zaručená v ústave s minimálnym stupňom stráženia. Obžalovaný sa nedopúšťal násilnej trestnej činnosti, neublížoval iným ľuďom, akurát sebe, a nebola u neho preukázaná miera narušenia, ktorá by odôvodňovala bezpečnostné opatrenia, aké sú pri maximálnom stupni stráženia. Umiestnením v maximálnom stupni stráženia by preto došlo k neodôvodnenému prerušeniu sociálnych väzieb, obmedzeniu možnosti výkonu práce ako aj ďalšieho vzdelávania, čo by aj sťažilo ich prevýchovu a následnú adaptáciu po prepustení na slobodu. Obžalovaný je v aktívnom kontakte so svojou rodinou, ktorý bude môcť ostať v najširšej možnej miere zachovaný práve v minimálnom stupni stráženia a bude mať na obžalovaného pozitívny vplyv.

Okresný súd zároveň uložil obžalovanému aj ochranný dohľad, pretože bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody, a k nemu obmedzenia a povinnosti, ktoré zabezpečia jeho opätovné začlenenie do spoločnosti a zamedzia návratu k trestnej činnosti.

Po vyhlásení napadnutého rozsudku si obžalovaný ponechal lehotu na podanie odvolania (č.l. 232 spisu).

Prokurátor prítomný na hlavnom pojednávaní sa vzdal práva na podanie odvolania (č.l. 232 spisu).

Obžalovaný doručil okresnému súdu dňa 08.09.2022 písomné podanie (č.l. 248 spisu), v ktorom sa odvolal proti napadnutému rozsudku. V jeho odôvodnení stručne zhrnul obsah napadnutého rozsudku. Uviedol, že od začiatku spolupracoval s políciou, drogy im vydal, priznal sa už pred súdom, ktorý ho zobral do väzby a vyhlásil vinu aj na hlavnom pojednávaní. Dôvodil, že nie je žiadny díler, drogy nikomu nepredával, ani neposkytol, mal ich len pre seba. To, že mal u seba viac ako 10 dávok, bolo preto, lebo v Seredi sa menej nedalo kúpiť. Tiež uviedol, že dedo D. B. je vážne chorý, má rakovinu. Aj predtým, ako ho zavreli, im pomáhal a teraz, keď je dedko chorý a babka je na podpore, majú veľmi nízky príjem a sú odkázaní na jeho podporu a pomoc. Je toho názoru, že nie je natoľko pokazený charakter, aby dostal takýto vysoký trest.

Podané odvolanie odôvodnil obžalovaný aj prostredníctvom svojho obhajcu a to písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 25.10.2022. V jeho odôvodnení obhajca stručne zhrnul obsah napadnutého rozsudku. Obhajca vzhľadom na ostatné okolnosti prípadu tento trest považoval za neprimerane prísny, ktorý v poslednom dôsledku nepovedie k náprave páchatela. Mal za to, že je potrebné si všimnúť osobitosti daného prípadu, a to, že obžalovaný už od začiatku jeho zastavenia policajnou hliadkou a legitimovania, dobrovoľne vydal drogy, spolupracoval a priznal sa ku skutku. Rovnako konal aj pred sudcom pre prípravné konanie, a rovnako vyhlásil vinu na hlavnom pojednávaní. Uvedené konanie je možné posudzovať ako významne kladné, ktoré dospelo ku skráteniu trestného konania a šetreniu zdrojov štátu.

Ďalej obhajoba poukázala na vyjadrenie obžalovaného, podľa ktorého, si látku kúpil v Seredi pri cukrovare a preto si kúpil také množstvo 25 dávok, lebo menšie množstvo sa tam nedalo kúpiť. Z vyšetrovania vyplýva skutočnosť, že obžalovaný tieto drogy kupoval výlučne pre vlastnú spotrebu. Je pravdou, že množstvo 25+5 dávok je nad hranicou 10 dávok, ale z okolností prípadu je možné usúdiť, že obžalovaný sa nijakým spôsobom nepodieľal na ďalšej distribúcii drog, resp. predaji drog. Takže z tohto pohľadu je potrebné na neho nahliadať ako na konzumenta, ktorý pre spoločnosť nevykazuje príliš veľké nebezpečenstvo. Na základe uvedeného sa obhajoba domnievala, že súd pri aplikácii zásad ukladania trestov, mala prihliadnúť podmienky podľa § 34 Trestného zákona a zohľadniť tam uvedené zásady ukladania trestov. K uvedenému spomenula, že obžalovaný na základe skoršieho odsúdenia príkladne navštevoval protitoxikomanické liečenie a snažil sa z tejto drogovej závislosti liečiť a vymaniť sa spod nej.

Obhajoba tiež poukázala na sociálne podmienky obžalovaného, ktoré uviedol na hlavnom pojednávaní, ako aj na jeho charakterové vlastnosti, že aktívne pomáhal svojej babke a nevlastnému starému otcovi, ktorí sú na dôchodku a ktorým pomáhal pri platení ich životných potrieb. Je toho názoru, že v konaní pred súdom bolo preukázané, že pomoc zo strany obžalovaného svojej babke a nevlastnému starému otcovi bude významnou mierou absentovať v ich živote, navyše v danom čase trpia aj závažným smrteľným ochorením, čo znamená, že starí rodičia obžalovaného by boli ešte vo väčšej miere odkázaní na pomoc obžalovaného. Tieto mimoriadne okolnosti je treba hodnotiť pri výmere trestu. Rovnako z doterajšieho postoja obžalovaného ku svojej rodine vyplýva, že osobnosť páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, majetkové pomery, zdravotný stav, snaha o nápravu jeho drogovej závislosti a postavenie v rodine determinuje oprávnene použitie ďalšieho mimoriadneho zníženia trestu. Dôvodil, že obžalovaný príkladne pomáhal svojim starým rodičom, bol zamestnaný, následne sa snažil športovať, ale vzhľadom na objektívne skutočnosti mu život priniesol v podobe potratu jeho dieťaťa u partnerky a po úraze kolena pri boxe stav, že to psychicky nezvládol a spadol do náručia alkoholu a drog. Uvedomujúc si túto situáciu, obžalovaný chcel toto riešiť a liečiť sa ústavnou formou, tam ho však nevzali pre dlh na zdravotnom poistení. Táto skutočnosť poukazuje na to, že obžalovaný sa aktívne snažil napraviť, čo sa týka jeho drogovej závislosti a chcel sa odpútať od tejto neuduhej vlastnosti.

V závere mala obhajoba za to, že nič nebráni tomu, aby súd aplikoval aj § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože okolnosti prípadu a pomery obžalovaného sú takého charakteru, ktorý poukazuje, že jeho narušenie nie je tak intenzívne alebo zlé, že by potreboval skutočne extra prísny trest v dĺžke 6 rokov a 8 mesiacov za 25+5 dávok drog v sume dvesto Eur. Trest 6 rokov a 8 mesiacov podľa ustálenej súdnej praxe súdy ukladajú ťažkým dílerom drog a nie konzumentom. Z hľadiska individuálneho trestu by postačil určite trest kratšieho trvania.

Na základe vyššie uvedeného navrhoval, aby krajský súd zrušil rozsudok prvého stupňa a sám rozhodol tak, že uloží trest odňatia slobody v menšom rozsahu.

Konanie na odvolacom súde

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti prokurátorky krajskej prokuratúry, obžalovaného a jeho obhajcu. Obžalovaný bol o termíne verejného zasadnutia riadne upovedomený, upovedomenie prevzal 07.10.2022.

Prokurátorka krajskej prokuratúry prítomná na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedla, že rozsudok súdu I. stupňa považuje vzhľadom na právnu kvalifikáciu vo výroku o treste za mierny, avšak v súlade so zákonom. OS Galanta vychádzajúc zásady individualizácii trestu uložil obžalovanému trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, zníženej o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby za použitia príslušných zákonných ustanovení. OS GA nevzhliadol dôvody na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona a tieto nevyplývajú ani z odvolacích námietok obžalovaného, prezentovaných v odôvodnení odvolania a jeho doplnení, a preto odvolanie obžalovaného navrhovala zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného v konečnom návrhu navrhol zrušiť rozsudok OS vo výroku o treste a navrhol prihliadnuť na mimoriadne okolnosti na strane obžalovaného a znížiť trest podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona na 5 rokov.

Obžalovaný súhlasil s návrhom svojho obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Tmave, ako súd odvolací, nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 Trestného poriadku, ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, odvolací súd, zhodne ako súd prvého stupňa zistil, že:

prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal dňa 30.06.2022 pod číslom 2 Pv 83/22/2202-32 podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku obžalobu na A. B. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku do 01.05.2022;

okresný súd vytýčil hlavné pojednávanie na deň 13.07.2022, ktoré bolo uznesením samosudcu podľa § 277 ods. 1 Trestného poriadku odročené z dôvodu neprítomnosti obhajcu obžalovaného, ktorý svoju neprítomnosť riadne ospravedlnil;

následne okresný súd nariadil hlavné pojednávanie na deň 24.08.2022, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného A. B., ktorý po zákonom poučení v otázke vyhlásenia viny, resp. nevinu urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Okresný súd následne položil obžalovanému otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku v spojení s § 257 ods. 5 Trestného poriadku, pričom obžalovaný na všetky otázky odpovedal áno. Odvolací súd zároveň ustálil, že postup okresného súdu po vyjadrení prokurátora, ktorý navrhol prijať vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, bol správny, keď prijal vyhlásenie obžalovaného v zmysle § 257 odsek 7 Trestného poriadku a vykonal dokazovanie ohľadne trestu vypočítaním svedkyne E. B., svedkyne A. B. a oboznámením listinných dôkazov a to výpisu z evidencie priestupkov obžalovaného, odpisu z registra trestov obžalovaného, znaleckého posudku

č. 68/2022 vypracovaného znalcom MUDr. Máriom Strakom, správou o povesti od mesta F. a správou Sociálnej poisťovne. Keďže v tomto smere žiadne sporné otázky neboli, krajský súd nepovažoval za potrebné sa k tejto otázke bližšie vyjadrovať.

K výroku o treste

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona, páchatel'ovi možno uložiť a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 3 Trestného zákona, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob páchania činu a jeho následok, na zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, na jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri úvahách, aký druh trestu spravodlivo zohľadní konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, vychádzal aj krajský súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť na ochranu spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu – rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti – potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy (prevencia). Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Krajský súd ustálil, že okresný súd nepochybil pri postupe v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné pre ukládanie sankcie. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočne rozsiahle dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného, jeho povest' a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého a zákonného trestu.

Rovnako v dôvodoch napadnutého rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Správne v tomto smere aplikoval poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, že sa obžalovaný priznal k spáchanej trestnej činnosti, pričom nezistil žiadnu príťažujúcu okolnosť. Správne vyhodnotil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona.

Trestná sadzba vyplývajúca z ustanovenia § 172 ods. 2 Trestného zákona je v rozmedzí 10 rokov až 15 rokov. Nakoľko okresný súd použil ustanovenie § 38 ods. 3 Trestného zákona, znižoval hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu. Preto pri ukladaní trestu vychádzal z trestnej sadzby 10 rokov až 13 rokov a 4 mesiace.

Krajský súd konštatuje, že v preskúmanom prípade u obžalovaného bolo možné použiť ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam vzhľadom na to, že obžalovaný pred súdom učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré bolo súdom aj prijaté v zmysle § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného zákona. V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na zjednocujúce Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, ktoré okrem iného uvádza, že ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade

uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatela odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Po úprave trestnej sadzby v zmysle § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona dolná hranica trestnej sadzby znížená o jednu tretinu predstavovala 6 rokov a 8 mesiacov.

Trest uložený na spodnej hranici trestnej sadzby v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov aj podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa kritériá tak individuálnej prevencie (výchova obžalovaného), ako aj generálnej prevencie (odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov a utvrdenie pocitu právnej istoty), pričom vyjadruje i morálne odsúdenie obžalovaného celou spoločnosťou. Takto uložený trest krajský súd považuje za dostatočný, primeraný a spravodlivý, spôsobilý odradiť obžalovaného od ďalšieho páchania trestnej činnosti.

Na základe vyššie uvedeného je ešte potrebné upozorniť súd prvého stupňa na jeho formálne pochybenie, keď vo výroku o treste neuviedol slovné spojenie „per analogiam“ pri aplikácii ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. Nakoľko išlo zjavne o písársku chybu pri vyhotovovaní rozhodnutia, pričom obžalovaný a ani jeho obhajca túto skutočnosť nenamietali (v odvolacích námietkach), odvolací súd ponechal tento výrok bez jeho prípadnej modifikácie nedotknutý, považujúc ho v konečnom dôsledku za správny a zákonný.

Okresný súd podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatela mal za to, že jeho náprava v ňom bude lepšie zaručená. Keďže v tomto smere žiadne sporné námietky neboli, odvolací súd ponechal tento výrok bez jeho prípadnej modifikácie nedotknutý, považujúc ho v konečnom dôsledku za správny a zákonný.

K uvedenému krajský súd len dodáva, keďže okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému aplikoval ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, mohol pri rozhodovaní o zaradení obžalovaného do príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody per analogiam aplikovať ustanovenie § 48 ods. 5 Trestného zákona. Dôvodom na taký postup je skutočnosť, že pokiaľ okresný súd u obžalovaného pri ukladaní trestu odňatia slobody aplikoval ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, potom je správne aplikovať aj ustanovenie § 48 ods. 5 Trestného zákona per analogiam, podľa ktorého pri zaradení páchatela do ústavu na výkon trestu minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa stráženia nie je súd viazaný ustanoveniami odsekov 2 a 3 ani vtedy, ak schvaľuje dohodu o uznaní viny a prijatí trestu alebo zníži trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. b).

Správny bol výrok prvostupňového rozsudku, ktorým okresný súd podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému ochranný dohľad, pretože ho odsúdil za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody a rovnako správne mu uložil aj obmedzenia a povinnosti, ktoré majú zabezpečiť jeho opätovné začlenenie do spoločnosti a zamedzenie návratu k trestnej činnosti. Ochranný dohľad obžalovaného v trvaní 1 rok a 6 mesiacov v spojení s trestom odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov spolu s uloženými obmedzeniami a povinnosťami považuje súd druhého stupňa za dostatočne prísny a primeraný na to, aby mala spoločnosť reálnu možnosť nielen kontrolovať obžalovaného po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ale mu aj prípadne pomohla zaradiť sa do spoločnosti.

K odvolacím námietkam obžalovaného

Pokiaľ obžalovaný namietal, že nemá natoľko pokazený charakter, aby dostal takýto vysoký trest alebo, že z hľadiska individuálneho trestu by postačil určite trest kratšieho trvania, k tomu krajský súd uvádza nasledovné.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu

odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (obdobne pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Na základe vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery u obžalovaného bolo potrebné prihliadnuť najmä na spôsob spáchania činu, ktorým v danom prípade bolo neoprávnené zadováženie a prechovávanie omamnej látky a psychotropnej látky, okolnosti tohto prípadu, predovšetkým množstvo zaistených drog a ich hodnotu, ako aj na postoj obžalovaného k trestnej činnosti, ku ktorej sa priznal a na osobu obžalovaného, ktorý už bol doposiaľ dvakrát odsúdený za obdobnú drogovú trestnú činnosť a predmetnej trestnej činnosti sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Preto krajský súd, totožne ako súd prvého stupňa mal za to, že trest odňatia slobody uložený obžalovanému v rozmedzí 6 rokov a 8 mesiacov je trestom miernym, ale zároveň zákonným a úmerným, ktorý zodpovedá potrebám generálnej, ako aj individuálnej prevencie, ktorý bude dostatočným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu tak, ako ho má na mysli Trestný zákon. Zároveň takýto trest dostatočne vyjadruje aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

K odvolacej námietke obhajoby, že nič nebráni tomu, aby súd aplikoval aj § 39 ods. 1 Trestného zákona, k tomu poukazujúc na vyššie uvedené zásady ukladania trestu krajský súd uvádza, že mimoriadne zníženie trestu je fakultatívnym inštitútom. Obžalovaný teda v rámci trestného konania nedisponuje právnym nárokom na mimoriadne zníženie trestu. Aplikácia mimoriadneho zníženia trestu je totiž prejavom diskrečného oprávnenia konajúceho súdu a je prípustná výlučne za splnenia zákonom stanovených podmienok, ktorými sú existencia mimoriadnych skutkových okolností prípadu alebo ak to odôvodňujú pomery páchatel'a. Znenie § 39 ods. 1 Trestného zákona neuvádza výpočet okolností, ktoré možno považovať za mimoriadne pomery páchatel'a. Na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu je však naďalej potrebná zvýšená miera intenzity vplyvu takýchto pomerov na konkrétneho páchatel'a. Po skúmaní pomerov páchatel'a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu (ktoré obžalovaný a obhajoba uviedli v odôvodnení odvolania ako aj na verejnom zasadnutí), po ich vyhodnotení a to jednotlivo ako i vo vzájomnej súvislosti, dospel krajský súd k záveru, že v prejednávacom prípade nevzhladol u obžalovaného také mimoriadne pomery páchatel'a ani okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu.

O tom, že aktívne pomáha svojim starým rodičom, ktorí sú na dôchodku, tým, že im platí ich životné potreby, obžalovaný vedel i v čase spáchania skutku a o to viac sa mal snažiť nepáchať ďalšiu trestnú činnosť.

Nemožno ani opomenúť, že obžalovaný mal možnosť preukázať snahu po vedení riadneho života, keď mu bol rozsudkom Okresného súdu Komárno dňa 07.03.2019 sp.zn.1T/10/2019 uložený za drogovú trestnú činnosť podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov so skúšobnou dobou do 08.03.2022, čo obžalovaný nevyužil a opätovne sa dostal do rozporu so zákonom a to ešte počas plynutia skúšobnej doby. Odvolací súd je toho názoru, že uložený trest bude mať do budúca na páchatel'a podstatný prevýchovný vplyv.

Podľa § 319 Trestného poriadku, odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.